herpy

SLANGER

Scarlet kingsnake

Lampropeltis elapsoides

Lampropeltis elapsoides er en lille, slank kongeslange fra det sydøstlige USA med røde, sorte og gule ringe, der efterligner en giftig koralslange. Den er skjult og nataktiv, en dygtig flugtkunstner og lever i naturen næsten kun af små skinker og andre slanke krybdyr. Mange dyr tager ikke imod mus, så arten er en opgave for erfarne holdere.

Familie: Colubridae

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**40-76 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**15-20 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Jordboende og gravende**
Biotop	**Tempereret skov og eng**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 30 × 30 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-29 °C**
Temperatur, nat	**20-22 °C**
Luftfugtighed	**50-70 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Ikke nødvendig**
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**4-12 æg**
Kuld pr. år	**1**
Inkubation	**40-65 dage** ved 27-29 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne eller i bilagene til EU's forordning 338/97, står ikke på EU's liste over invasive arter og er ikke omfattet af forbudslisten for slanger i BEK nr. 1261 af 17.11.2015. Der gælder kun dyrevelfærdslovens almindelige krav. Dyrevelfærd hører under Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV).

Om arten

Lampropeltis elapsoides er den mindste af kongeslangerne. Voksne dyr er oftest 40-50 cm lange, og de længste bliver omkring 76 cm. Kroppen er slank med glatte, skinnende skæl og et lille, afrundet hoved, der næsten ikke er afsat fra halsen. Grundfarven er rød, og de røde felter adskilles af sorte ringe, som hver har en smal hvid til gul ring i midten. Snuden er rød. Ungerne er hvide, sorte og røde. I de bestande, der har gule ringe, kommer den gule farve gradvis fra omkring tre måneders alder og gennem de første tre år, og den bliver mørkere med alderen.

Tegningen efterligner den giftige koralslange *Micrurus fulvius*, som deler en del af udbredelsen. Slangen selv er ugiftig og kvæler byttet ved at slå sig om det. Levetiden på 15-20 år er lånt fra nære slægtninge og ikke dokumenteret for arten.

Artsnavnet *elapsoides* betyder "som Elaps", den gamle slægt, som koralslangerne blev regnet til. Arten blev længe regnet for en underart af *Lampropeltis triangulum* og står stadig under det navn i en del ældre litteratur og i handlen. Den er i dag en selvstændig art og står tættere på *Lampropeltis pyromelana* og *L. zonata* i det sydvestlige USA end på *L. triangulum*.

Udbredelse og levested

Lampropeltis elapsoides findes i det sydøstlige USA: fra Virginia gennem North og South Carolina, Georgia og hele Florida og mod vest gennem Tennessee, Alabama og Mississippi til det sydlige Kentucky og det østlige Louisiana.

> **Oprindelig udbredelse:** USA.

LEVESTED

Arten lever i fyrreskov, fugtige skovpartier, blandet fyrre- og egeskov, åbne græsstepper og landbrugsjord og også i haver og villakvarterer. Den findes ofte nær vand og i løs, sandet jord med mange skjul. Slangen er skjult og nataktiv og tilbringer meget af tiden under jorden. Den gemmer sig under løs bark på rådnende fyrretræer, i gamle stubbe og under nedfaldent træ og klatrer også godt.

Føden er usædvanligt snæver for en kongeslange. Næsten alt byttet (97 %) er aflange krybdyr: omkring tre fjerdedele er skinker og 15 % er små slanger. Byttet sluges med hovedet først og vejer i gennemsnit omkring en femtedel af slangen. Nyklækkede unger tager næsten kun små skinker, især *Scincella lateralis*. Hunnerne lægger deres æg i juni og juli under rådnende træ og mellem sten.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt dokumenteret viden om pasningen af *Lampropeltis elapsoides*, fordi arten sjældent holdes og kun lidt avles. Tallene her bygger på artens levested og på pasningen af nært beslægtede kongeslanger, især *Lampropeltis triangulum*. Arten er en af de sværeste kongeslanger at holde, fordi føden er vanskelig at skaffe.

En voksen slange skal have et terrarie på mindst 60 × 30 × 30 cm. Større er bedre, så længe der er mange skjul. Låget skal slutte helt tæt, fordi slangen kan presse sig gennem meget små sprækker, og ventilationshullerne skal være så fine, at den ikke kan komme igennem. Et højt terrarie med låget øverst gør det sværere for slangen at slippe ud.

Bunden skal være 5-10 cm dyb og kunne graves i. Jord uden gødning blandet med kokosmuld og lidt sand fungerer godt, og et lag blade ovenpå giver skjul og holder på fugten. Læg også stykker af bark og korkbark, som slangen kan krybe ind under. Arten bliver nervøs uden skjul og vil gerne have flere små, tætsiddende skjul i begge ender. Afføring fjernes dagligt, og hele bunden skiftes hver 3.-4. måned. Slangen holdes altid alene.

TEMPERATUR

Arten skal have en stabil, moderat temperatur uden stærke varmekilder. Om dagen skal der være 24-29 °C, varmest i den ene ende, og om natten 20-22 °C. Slangen soler sig ikke, men varmer sig under genstande, som varmen har ramt, og varmelamper kan skade den.

En varm stue giver ofte nok varme. Ellers lægges en lille varmemåtte under den ene ende, styret af en termostat, så der er omkring 28 °C under skjulet dér, mens skjulene i den kølige ende holder sig omkring 24 °C. Temperaturen må ikke komme over 30 °C. Vinterhvile er ikke dokumenteret for arten i fangenskab; i naturen er den inaktiv i den kolde årstid.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Terrariet skal være fugtigt: 50-70 % relativ luftfugtighed, målt midt i terrariet. Bunden skal være let fugtig, men ikke våd, og ventilationen god, så det ikke mugner. Giv en bred, lav skål med frisk vand, som skiftes ofte.

Sæt et fugtigt skjul med fugtig sphagnum i den kølige ende og skift mosset jævnligt. Det hjælper slangen med at skifte hud i ét stykke. Skifter den hud i stykker, er luften for tør.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og sky og bryder sig ikke om skarpt lys. UVB er ikke nødvendigt, og det er ikke dokumenteret, om arten har gavn af det. Lys i terrariet skal være svagt, og der skal være rigeligt med skygge og skjul. Giv en tydelig dag og nat: omkring 14 timers lys om sommeren og 10 timer om vinteren, styret af en timer. Natten skal være helt mørk.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Føden er det vanskeligste ved *Lampropeltis elapsoides*. I naturen tager arten næsten kun skinker og andre slanke firben og i mindre grad små slanger. Mange dyr, især unger, tager kun levende firben og sulter hellere end at gå over til mus, også selv om de bliver tilbudt optøede firben.

Nogle dyr kan vænnes til nyfødte mus, når musen får duft af firben: den gnides med afføring fra et firben eller lægges ind i kropshulen på et dødt firben. Giv føden om aftenen, før lyset slukkes. Gå over til frosne, optøede byttedyr, så snart slangen tager dem. Unger fodres hver 5.-7. dag og voksne hver 10.-14. dag; disse intervaller er lånt fra andre kongeslanger. Byttet må ikke være bredere end slangens bredeste sted.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Lampropeltis elapsoides er skjult og nervøs og viser sig oftest i skumringen og om natten. Den er en dygtig flugtkunstner, så låget skal altid være lukket. Håndter den kun sjældent og kort, og lad den kravle op på hånden i stedet for at gribe den. Truet prøver den først at flygte og kan hugge, men den er lille og ufarlig. Sammen med andre slanger risikerer den at blive spist, og den æder selv andre slanger, også artsfæller. Hold den altid alene.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Kønnene ligner hinanden, så kønsbestemmelse bør overlades til en erfaren holder eller en dyrlæge.

PARRING

I naturen parrer arten sig fra slutningen af maj til begyndelsen af juni, og både hanner og hunner parrer sig med flere partnere. Der findes ingen dokumenteret metode til en kølig periode eller til parring i fangenskab, og arten avles sjældent. Begge dyr skal spise godt og være i god foderstand før parring.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger æg i juni og juli. Kuldet er på 4-12 hvide, aflange æg, som ofte klæber sammen. I naturen lægges de under rådnende træ og mellem sten. I fangenskab får hunnen en æglægningskasse med fugtig sphagnum eller vermiculite.

INKUBATION

Æggene flyttes til en boks med fugtig vermiculite ved 27-29 °C. Fugtigheden i boksen skal være høj, men æggene må ikke ligge i vand. Ungerne klækker efter 40-65 dage, oftest omkring to måneder. Temperaturen er lånt fra nære slægtninge og ikke dokumenteret for arten.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er 8-18 cm lange ved klækningen og kan have svært ved at komme i gang med at æde. De tager næsten kun små skinker og andre firben, og mange tager ikke mus. Hold dem enkeltvis i små bokse med skjul og fugtig sphagnum. Unger bør kun passes af erfarne holdere.

Sundhed og typiske fejl

Der er ikke beskrevet sygdomme, der er særlige for arten; de fleste problemer skyldes pasningen. De typiske fejl er:

- Sult og afmagring, fordi slangen ikke tager andet end firben. Det er artens største problem i fangenskab.
- For tør luft, som giver hudskifte i stykker.
- Skimmel og skælråd på en våd bund med dårlig ventilation.
- Stress fra stærke lamper og for få skjul.
- Mider og andre snyltere. Kontrollér huden jævnligt.

Sløvhed, afmagring og vejrtrækningsbesvær er tegn på sygdom. Søg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis slangen ikke æder i flere uger eller virker syg.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.